

REFERAT Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget 2022-2025 d. 15-11-2022

Mødedato Tirsdag d. 15. november 2022 kl. 08:30

Mødested Rådhuset, Lokale 329

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
SÆH Økonomirapport 2.....	4
SÆH Månedsopfølgning.....	9
Prioritering af anlægsmidler fra pulje til omlægning og udvikling af det specialiserede socialområde	11
Kerneopgaven under forandring.....	13
Opsamling på konference om selvvisitering.....	19
Forslag til forlængelse af dispensation til brug af ufaglærte medarbejdere til levering af personlig pleje	22
Høring vedr. ny praksisplan for speciallægepraksis 2023.....	25
Orientering for Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget.....	27

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

27.00.00-G01-150-21

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden.

Sundhed

Bilag

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Birgit Amtoft deltog ikke i punktets behandling.

Mai-Britt Betih deltog ikke i mødet.

Punkt 2: SÆH Økonomirapport 2

00.01.00-000-6-22

Resume

I henhold til Hjørring Kommunes Principper for Økonomistyring fremlægges Økonomirapport 2 pr. 30. september 2022 for Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalgets område samt skøn over det forventede regnskabsresultat for 2022.

Sagsfremstilling

I henhold til Hjørring Kommunes Principper for Økonomistyring fremsendes Økonomirapport 2 for 2022 på Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalgets område til politisk behandling. Budgetopfølgningen er udarbejdet med udgangspunkt i forbruget pr. 30. september 2022 og indeholder en prognose for det forventede regnskabsresultat for 2022 for såvel drift som anlæg.

Drift

I forhold til det korrigerede budget på 1.592,1 mio. kr. forventes et regnskabsresultat på 1.610,9 mio. kr. svarende til en afvigelse på 18,8 mio. kr.

I det korrigerede budget er ikke taget højde for flytning mellem udvalg på netto 8,7 mio. kr., som foretages ved Økonomirapport 2. Det drejer sig om udmøntningen af den resterende del af Covid-puljen på 8,0 mio. kr. budgetlagt under ØKU, budgetflytning vedr. Ukraine-indsats fra ØKU til SÆH samt en mindre flytning af teknisk karakter på 0,1 mio. kr. vedrørende konto 6 fra SÆH til ØKU. Med udmøntningen af Covid-puljen forventes det samlede Covid-regnskab på SÆH-område at være i balance - se også bilag 7. Efter flytningen mellem udvalg vil den reelle afvigelse på Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalgets område udgøre 10,1 mio. kr.

I afvigelsen på 10,1 mio. kr. indgår en række modsatrettede mer- og mindreforbrug, som overføres til 2023 enten fordi de følger tidligere udarbejdede handleplaner, fordi der er tale om puljemidler eller fordi afvigelserne vedrører takstfinansierede områder, hvor afvigelser skal overføres mhp. at indgå i næste års takstberegning. Summen af disse planmæssige overførsler udgør 0,8 mio. kr.

I afvigelsen på 10,1 mio. kr. indgår endvidere et merforbrug afledt af ekstraordinært høje brændstofpriser til syge- og hjemmeplejens bilpark svarende til 1,0 mio. kr.

Efter ovennævnte tilbagestår en afvigelse på 8,3 mio. kr. Denne afvigelse kan alene tilskrives merudgifter afledt af rekrutteringsudfordringer.

Tabel 1

	mio. kr.
Bruttoafvigelse	18,8
Flytning mellem udvalg:	
- udmøntning af Covid-pulje fra ØKU	-8,0
- budgetomplacering vedr. Ukraineindsats fra ØKU	-0,8
- omplacering af budget fra SÆH til ØKU vedr. konto 6	0,1
Planmæssige overførsler til 2023	-0,8
Ekstraordinær brændstof-udgift i syge- og hjemmeplejen	-1,0
Nettoafvigelse	8,3

Rekrutteringsudfordringer

Merudgifter afledt af rekrutteringsudfordringer var kendt ved Økonomirapport 1. Det var forventningen, at merudgiften ville udgøre 7,3 mio. kr. i 2022, idet det blev forudsat, at rekrutteringsudfordringerne ville aftage henover året i takt med, at regionernes test- og vaccinationsindsat ville kræve mindre og mindre bemanning. Der var samtidig forventningen, at en række centrale konti kunne afdække rekrutteringsudgiften, og således samlet set sikre balance på SÆH-området.

Forvaltningen kunne efter sommerferien begynde at se, at forudsætningerne ved Økonomirapport 1 ikke holdt. Udgiften til rekruttering aftog ikke som forudsat og forventningen var, at der samlet på SÆH-området ville blive tale om et merforbrug i størrelsesordenen 10-12 mio. kr. i 2022. På den baggrund blev der 19. september taget administrative initiativer til en opbremsning og maksimal tilbageholdenhed, jf. bilag 3, og i forlængelse heraf - jf. fagudvalgenes initiativforpligtelse - blev der 12. oktober af Byrådet truffet en række politiske beslutninger med henblik på at begrænse merforbruget mest muligt (jf. bilag 4).

Frem mod Økonomirapport 2 har forvaltningen kvalificeret forventningen til regnskabsresultatet yderligere. Det er fortsat vurderingen, at merudgiften afledt af rekrutteringsudfordringer bliver højere end forudsat ved Økonomirapport 1. Det er samtidig forventningen, at mindreforbruget på en række centrale konti ikke bliver så stort som forudsat ved Økonomirapport 1. Til gengæld forventes det, at der vil være en effekt af den opbremsning og den udmelding om maksimal tilbageholdenhed i resten af 2022, som er kommunikeret ud til driftsenhederne.

Det er på denne baggrund, at det nu forventes, at SÆH-området kommer ud med en afvigelse på 8,3 mio. kr. Afvigelsen er således endnu behæftet med en vis usikkerhed, og der arbejdes stadig på at nedbringe den mest muligt. Det foreslås, at der ved Økonomirapport 2 alene gennemføres bevillingsmæssige ændringer for så vidt angår flytningen mellem udvalg samt enkelte budgetomplaceringer indenfor SÆH-udvalgets område af teknisk karakter.

Når det endelige resultat kendes ved regnskabsafslutningen vil der i henhold til Hjørring Kommunes principper for Økonomistyring skulle tages stilling til om der skal foretages overførsel af merforbrug til 2023, som i givet fald skal ledsages af handleplaner i forhold til afvikling af merforbruget.

Forvaltningen har igangsat en nærmere analyse af udviklingen i personaleudgifter på de store driftsområder i 2022, jf. bilag 2. Dels for at afdække mulige forklaringer eller årsagssammenhænge som kan anvendes i styringen fremadrettet, og dels for at kunne følge op på effekten af de tiltag, der er iværksat med henblik på at mindske det forventede merforbrug i 2022. De foreløbige resultater af analysen peger ikke på nogen entydige forklaringer på udgiftsudviklingen. Det kan konstateres, at udgiften til ekstern vikardækning har været stigende siden foråret, og derfor spiller en væsentlig rolle i merforbruget. Men udgiften til eksterne vikarer indgår som en del af en samlet personaleudgift, og kan derfor ikke betragtes isoleret. Det er dog forvaltningens opfattelse, at den foreløbige analyse af personaleudgifterne viser, at den primære styringsudfordring knytter sig til ældrecentre.

Forvaltningen lægger op til en række tiltag med henblik på at styrke økonomistyringen. Herunder en undersøgelse af om betingelserne for økonomistyringen - dvs. budgetlægningen - i tilstrækkelig grad tager højde for stigende variable udgifter i forhold til plejebehov og -tyngde hos ældrecentrenes målgrupper (for en uddybning henvises til sidste afsnit i bilag 2).

Anlæg

Det samlede anlægsbudget på SÆH-området udgør netto 72,0 mio. kr. i 2022.

En række større anlægsprojekter er eller forventes afsluttet i 2022. Det drejer sig om Lægehuset i Hirtshals, Tilbygning på køkkenområdet samt Udvidelse af Botilbudet Aage Holms Vej. Alle projekter er afsluttet eller forventes afsluttet med budgetoverholdelse.

Projektet vedrørende Brandsikkerhed på Plejecentre og Botilbud forventes afsluttet i 2023. Først ved projektets afslutning er det muligt at foretage den endelige fordeling mellem SÆH-del og beboerdel, men samlet forventes projektet at afsluttes med et

Som det fremgår af tabel 2 forventes overført 9,1 mio. kr. til 2023. Det bemærkes, at der ved Økonomirapport 2 alene foretages en skønsmæssig vurdering af den forventede driftsoverførsel til 2023. Først ved regnskabsaflægningen opgøres driftsoverførslerne endeligt med afsæt i det endelige regnskabsresultat på de enkelte driftsområder til videre politisk behandling.

I den forventede overførsel indgår netto 0,8 mio. kr. til "skal"-overførsler jf. tidligere handleplaner, budgetforudsætninger og på takstfinansierede områder. De resterende 8,3 mio. kr. svarer til merudgiften afledt af rekrutteringsudfordringer, som ikke kan afdækkes indenfor SÆH's samlede ramme. Nettoafvigelsen på 1,0 mio. kr. foreslås regnskabsforklaret, idet den kan henføres til dels en ekstraordinær merudgift til Syge- og hjemmeplejens bilpark pga. brændstofpriser.

Personale

Ingen bemærkninger.

Sundhed

Ingen bemærkninger.

Bilag

1. SÆH Økonomirapport 2 - Drift
2. Notat om personaleudgift i driften
3. Administrativ udmelding til driften 19. september
4. Udmelding pba. politisk beslutning efter Byrådsmøde 12. oktober
5. SÆH Økonomirapport 2 - Anlæg
6. SÆH ØK2 Bevillingsændringer
7. SÆH Covid-specifikation
8. SÆH Ukraine merudgift

Direktøren for Sundhed, Ældre og Handicap indstiller,

- at Økonomirapport 2 for drift og anlæg godkendes
- at bevillingsmæssige ændringer gennemføres som beskrevet
- at overførsler til 2023 beslutes ved regnskabsafslutningen når den endelige afvigelse kendes
- at udvalget tager notat vedr. udgifter til personale i driften, herunder udgifter til eksterne vikarer til efterretning

Beslutning

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget godkendte Økonomirapport 2 til fremsendelse til Økonomiudvalg og Byråd.

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget tog analysen af udviklingen i personalerelaterede udgifter til efterretning.

Forvaltningen oplyste at der pr. 15. november ialt er 20 vakante stillinger på Sundheds-, Ældre- og Handicapområdets drift, som efter opslag ikke kan besættes. De vakante stillinger, som ikke kan besættes, fordeler sig med 5 vakante stillinger på Syge-hjemmeplejen, 14 vakante stillinger på Ældrecentrene og 1 vakant stilling på Voksen-Handicapområdet.

Mai-Britt Beith deltog ikke i mødet.

Bilag

Bilag 1 - SÆH Økonomirapport 2 - Drift

Bilag 2 - Notat vedr. personaleudgifter i driften

Brev til ledelsen på SÆH-området fra Chefgruppen 19. sept. 2022

Brev til lederforum 12. okt. 2022

Bilag 5 - SÆH Økonomirapport 2 - Anlæg

Bilag 6 - SÆH Bevillingsændringer ØK2 2022

Bilag 7 - SÆH Covid-19 specifikation

Bilag 8 - SÆH Ukraine merudgift

Punkt 3: SÆH Månedsopfølgning

00.01.00-000-6-22

Resume

SÆH-udvalget forelægges månedsrapport (oktober 2022) over områdets driftsøkonomi.

Sagsfremstilling

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget besluttede på mødet d. 27. september 2022 at følge den økonomiske udvikling tættere i form af månedsrapporter.

Bilag 1 viser en rapport over udvalgsområdets samlede forbrug og budget fordelt på de væsentligste drifts- og myndighedsområder til og med oktober måned 2022.

Aktivitetsbestemt Medfinansiering afregnes med 2 mdrs. forsinkelse, og er desuden budgetgaranteret. For at undgå en skævvridning af forbrugsprocenterne i de områder som Aktivitetsbestemt Medfinansiering er konteret indenfor, er området udskilt som selvstændig post nederst i rapporten.

Lovgrundlag

Lov om kommuners styrelse.

Økonomi

Ingen bemærkninger.

Personale

Ingen bemærkninger.

Sundhed

Ingen bemærkninger.

Bilag

1. Månedsrapport oktober

Direktøren for Sundhed, Ældre og Handicap indstiller,

at Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget tager månedsrapporten til efterretning.

Beslutning

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget tog månedsrapporten til efterretning.

Mai-Britt Beith deltog ikke i mødet.

Bilag

Månedsrapport oktober 2022

Punkt 4: Prioritering af anlægsmidler fra pulje til omlægning og udvikling af det specialiserede socialområde

27.00.00-000-6-21

Resume

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget anmodes om at prioritere 0,126 mio. kr. i anlægsmidler fra puljen til omlægninger på det specialiserede socialområde til indkøb af to ballepressere til Hjælpemiddeldepotet.

Sagsfremstilling

Handicapområdet anmoder om, at der prioriteres i alt 0,126 mio. kr. fra puljen til omlægninger på det specialiserede socialområde til indkøb af to ballepressere til Hjælpemiddeldepotet.

Hjælpemiddeldepotet får i forbindelse med leveringer af nye hjælpemidler mere og mere pap og plastik som følge af det øgede indkøb. Dette fylder pt. 4 containere og optager meget plads og kræver tømning flere gange ugentligt. Med henblik på yderligere og forbedret affaldssortering ønskes indkøb af to ballepressere til komprimering af hhv. pap og plastik. Dette vil være tidsbesparende og samtidigt en forbedring af arbejdsmiljøet for personalet.

Lovgrundlag

Det specialiserede socialområde er dækket af Serviceloven.

Økonomi

Puljen til omlægninger på det specialiserede socialområde udgør aktuelt 2,282 mio. kr. Efter prioriteringen af 0,126 mio. kr. til indkøb af ballepressere, vil således henstå et restbudget på 2,156 mio. kr. Restbudgettet overføres til yderligere omlægninger i 2023 i henhold til tidligere besluttet finansieringsplan. Restbudgettet overføres til yderligere omlægninger i 2023 i henhold til budgetvedtaget investeringsoversigt 2022 – 2026

Personale

Ingen bemærkninger.

Sundhed

Hjørring Kommune har fokus på FN's Verdensmål. Korrekt genbrug af pap og plastik bidrager til opfyldelsen af disse.

Bilag

Direktøren for Sundhed, Ældre og Handicap indstiller,

- at Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget prioriterer 0,126 mio. kr. fra puljen til omlægninger af det specialiserede socialområde

Beslutning

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget godkendte indstillingen.

Mai-Britt Beith deltog ikke i mødet.

Punkt 5: Kerneopgaven under forandring

00.15.10-A00-1-22

Resume

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget forelægges forslag til udviklingstiltag på SÆH-området med henblik på at imødekomme de udfordringer, området står over for.

Sagsfremstilling

Sundheds- Ældre- og Handicapudvalget har i forbindelse med budget 2023 drøftet særlige budgettemaer. Ét af disse var 'Kerneopgaven under forandring - når der bliver flere borgere og færre erhvervsaktive'.

Udgangspunktet er, at Hjørring Kommune på linje med andre kommuner har den udfordring, at rammerne for løsning af kerneopgaven forandrer sig, når der bliver flere ældre, fortsat tilgang af borgere på handicapområdet og færre erhvervsaktive til at løse opgaverne. Det kalder på andre og nye måder at løse opgaverne på.

På SÆH-udvalgets studietur den 16. -18. maj 2022 var det gennemgående formål at få viden, input og foreløbige erfaringer fra en række kommuner til håndtering af udfordringerne. Blandt andet med inspiration herfra har denne sag til formål overordnet at skitsere de tiltag og processer, som forvaltningen arbejder med, og som på forskellig vis har til hensigt at imødegå de udfordringer, SÆH-området står over for og skal i gang med at arbejde med.

Ændrede rammer

Udover de tiltag, der kan gøres lokalt, påvirkes området ligeledes af nationale tiltag. Centralt er her sundhedsreformen fra 2022 "Et nært, stærkt og sammenhængende sundhedsvæsen", den kommende ældrelov, hjemløserreform samt ny hovedlov i forhold til udsatte. Disse kan udover de direkte konsekvenser også påvirke mulighederne i forhold til de tiltag, der beskrives efterfølgende.

Sundhedsreform 2022

Som en del af aftalen om sundhedsreformen er fremsat forslag om, at sygeplejersker får mulighed for selvstændigt at udføre bestemte opgaver, som i dag er forbeholdt læger. Lovforslaget er aktuelt i høring og forventes at træde i kraft den 1. januar 2023.

Der er bl.a. tale om blodprøvetagning, syning af sår og ordination og anvendelse af vaccinationer. Det forventes at ville kunne frigive tid, da den kommunale sygeplejerske ikke vil skulle have dialog med almen praksis i forbindelse med disse opgaver. Dog er der også en opmærksomhed på, om det kan føre til en opgaveglidning fra almen praksis over til den kommunale sygepleje. Derfor vil det kræve indgåelse af konkrete aftaler om arbejdsdeling og arbejdsgange samt kompetenceudvikling forud for implementering.

I aftalen om sundhedsreformen fremgår ligeledes et mål om at styrke de kommunale akutfunktioner igennem skærpede krav og anbefalinger. Dette forventes konkretiseret fra centralt hold inden udgangen af året. Udmøntningen af de midler, der er afsat til bl.a. implementeringen af de nye krav på akutområdet, er indarbejdet i forbindelse med budget 2023.

Kommende ældrelov

Den nuværende regering har varslet, at den vil lancere en ældrelov med fokus på klare værdier, værdighed, valgfrihed, selvbestemmelse og få dokumentationskrav. Der har været nedsat et rådgivende panel samt ekspertgrupper, der i deres afrapportering peger på en række anbefalinger til den kommende lov.

De anbefaler bl.a. en mindre bureaukratisk visitation tættere på borgeren. Hvilket langt hen ad vejen er samme tilgang, som de tværfaglige teams omkring rehabiliteringen efter § 83a bygger på, og som andre kommuners forsøg med selvstyrende/faste teams i forskellig grad videreudvikler.

Derudover er der ønske om, at pårørende og civilsamfund i højere grad inddrages i plejen og omsorgen af den ældre.

Nogle tiltag på SÆH-området vil med fordel kunne afvente, at der er en endelig afklaring i forhold, hvordan loven udformes.

Hjemløserreform og udspil

Der blev i november 2021 indgået en politisk aftale om 'Fonden for blandede boliger - flere billige boliger og en vej ud af hjemløshed'. Udover at sikre bedre adgang til billige boliger, går en del af aftalen også på at omlægge indsatsen mod hjemløshed. Det søges blandt andet gjort ved at indføre en ny bestemmelse i serviceloven om bostøtte til borgere i hjemløshed med særlige sociale problemer og i forlængelse heraf omlægge visitation og refusionsordninger på herbergsområdet. Denne del af aftalen er endnu ikke udmøntet i konkrete lovforslag.

Ny hovedlov

I juni 2022 blev der indgået aftale om en ny hovedlov, der sikrer en mere enkel og sammenhængende indsats over for udsatte mennesker. Med aftalen samles lovgivning fra flere forskellige områder i en ny lov, så de kommunale sagsbehandlere kan tilbyde en samlet udredning og indsats på tværs af fagområder, og borgeren ikke behøver at navigere mellem social-, sundheds-, beskæftigelses- og uddannelsesområdet.

Nye måder at tænke kommunale ydelser

På grund af omfanget og konsekvenserne af de rekrutteringsudfordringer, SÆH-området står over for, er det nødvendigt at tænke helt nyt i forhold til opgaveløsningen. Det er både i forhold til at optimere anvendelsen af medarbejderressourcerne og hvordan man kan undgå eller udskyde, at borger får behov for hjælp eller pleje.

Ny omsorgstrappe

Et af de centrale input i forhold til dette blev præsenteret på udvalgets studietur, hvor Public Intelligence fremlagde deres bud på en ny 'omsorgstrappe'. Udgangspunkt her er, at den kommunalt ansatte skal være den sidste, som borgeren, der efterspørger hjælp, møder. I stedet skal man starte med at se på, hvilke digitale løsninger, der kan hjælpe borgeren. Teknologien bruges til at forsinke brugen af den 'kommunale hånd'. Derefter inddrages pårørende og frivillige i opgaveløsningen i det omfang, det er muligt og relevant.

Tanken er, at de fleste borgere helst vil kunne klare sig selv - eventuelt med hjælp fra teknologi eller eget netværk. Samtidig vil det kunne bidrage til at bremse udviklingen i behovet for antal medarbejdere i ældreplejen.

Udarbejdelse af koncept for e-Distrikt

Med udgangspunkt i tanken bag den nye 'omsorgstrappe' arbejder forvaltningen på at afdække mulighederne for etablering af e-Distrikt for det samlede SÆH-område. I et e-Distrikt systematiseres anvendelsen af 'e-ydelser' igennem etablering af en afdeling, der udelukkende leverer digitale ydelser til borgerne. Medarbejderne i denne afdeling er således specialister i de digitale løsninger - både i forhold til det tekniske og det pædagogiske og social- og sundhedsfaglige. AI visitation vil således starte med en vurdering af, om ydelser kan leveres på anden vis end en klassisk tilgang til hjemme – og sygepleje. Men det skal som udgangspunkt være frivilligt, om man ønsker at modtage en elektronisk ydelse.

På studieturen fortalte Public Intelligence og Haderslev Kommune om deres erfaringer med at etablere et e-Distrikt. Her lød det, at man skal være opmærksom på, at det tager lang tid at opbygge den nødvendige organisation, og at man skal indrage de medarbejdere, der har lyst til at arbejde med teknologi. På samme måde skal man starte med de borgere, der er motiveret for at afprøve det. Der vurderes at være en stor gruppe af ældre, der besidder de nødvendige digitale kompetencer, og som ønsker så få fagprofessionelle som muligt i hjemmet.

Forvaltningen arbejder på at udvikle et koncept for et 'e-Distrikt' i Hjørring Kommune, der skal gå på tværs af sundhed, ældre og handicap. I dette arbejde overvejes bl.a., hvilke ydelser, der kan leveres elektronisk, og hvordan man sikrer, at de involverede medarbejdere har de nødvendige kompetencer.

En omlægning til e-ydelser vil ligeledes kræve ændringer i en række kvalitetsstandarder.

Fokus på velfærdsteknologi

Arbejdet med velfærdsteknologi er en overordnet, langsigtet dagsorden for hele SÆH-området. Det handler både om at implementere konkrete teknologier samt ændre mindsettet i organisationen, så velfærdsteknologien bliver et redskab, der indgår naturligt i det daglige arbejde med borgerne. Velfærdsteknologi er allerede et fokusområde, og de forskellige områder opfordres til at arbejde så meget som muligt med det. Blandt andet vil syge- og hjemmeplejen skrue op for brugen af skærmbesøg i løbet af efteråret ved at have en endnu mere systematisk tilgang.

Øget bostøtte i nærmiljøet

På landsplan ses der generelt en tendens til stigende udgifter på det specialiserede socialområde. Denne udvikling medfører også udfordringer i Hjørring Kommune. Med baggrund i væksten på området blev der i november 2021 nedsat arbejdsgrupper, der efterfølgende har analyseret og konkretiseret forslag til tiltag på området. Dele af gruppernes arbejde blev præsenteret og drøftet på et byrådsseminar den 7. april 2022, hvor Hjørring Byråd besluttede, at direktionen og administrationen skulle arbejde videre med relevante projekter inden for området. Dette indgår ligeledes i hensigtserklæringerne i forbindelse med budgetaftalen 2023-26.

Den gruppe, der primært er forankret i SÆH-forvaltningen, arbejder med botilbud og øget støtte i nærmiljøet. Her arbejder man på at udvikle et koncept for 'øget bostøtte i eget hjem'. Målet er at kunne tilbyde borgere mere omfattende bostøtte i stedet for et midlertidigt botilbud. Bostøtten vil ligeledes kunne suppleres af hjemmehjælp eller ydelser fra fx Sundhedscenteret.

Der vil være tale om en ændret tilgang til borgerne, hvor man tager udgangspunkt i styrket rehabilitering og tilbud i nærmiljøet, når borgere efterspørger støtte. Som konsekvens heraf vil man formodentlig kunne hjemtage borgere fra egne og eksterne botilbud. Ved at hjemtage borgere og i højere grad tilbyde bostøtte frem for botilbud, forventes der er en større besparelse fra 2026 og frem.

Arbejdet vedr. det specialiserede socialområde er forankret i Økonomiudvalget, men SÆH-udvalget vil få en opgave i forhold til fokusområdet vedr. øget bostøtte i eget hjem. Der laves oplæg til politisk behandling i udvalgene i foråret 2023 med henblik på beslutning (senest) i forbindelse med budgetproces for 2024.

Selvstyrende/faste teams

Noget af det, der ligeledes gik igen på SÆH-udvalgets studietur, var behovet for at organisere sig anderledes for at udnytte ressourcerne bedre og samtidig give borgerne en mere kontinuerlig indsats. I flere kommuner afprøves lige nu forskellige versioner af faste eller selvstyrende teams i hjemmeplejen.

Udgangspunktet er, at man organiserer sig med små selvstyrende og tværfaglige teams og reducerer ledelse og administration. Derudover systematiseres inddragelsen af pårørende og civilsamfund i plejen. Dette skal muliggøre hjælp, der i højere grad tager afsæt i den enkelte borgers aktuelle ønsker og ressourcer med øget kontinuitet i, hvem og hvor mange medarbejdere, borgeren møder. Hvor tæt man lægger sig op af den oprindelige 'Buurtzorg-model' fra Holland svinger fra projekt til projekt.

Både Ikast-Brande og Haderslev Kommuner præsenterede overvejelserne bag deres projekter samt foreløbige erfaringer i forbindelse med udvalgets studietur. Dette viste, at der er tale om ændringer, der kræver et stort udviklingsarbejde, hvor ledere og medarbejdere er tæt på processen. Derudover er der behov for kompetenceudvikling ift. at kunne udfylde nye og andre roller i det selvstyrende team.

I Hjørring Kommune har vi også elementer af selvstyrende teams - eksempelvis i sygeplejen, træningsenheden, SKP-teamet og bostøtten.

Udover input fra studieturen følger forvaltningen Syddjurs Kommune tæt i deres arbejde med at implementere selvstyrende teams. De er sammen med netop Haderslev og Ikast-Brande de kommuner, der pt. er længst. VIVE evaluerer igangsatte projekter i andre kommuner, men det vides endnu ikke, hvornår resultaterne forelægges. Derudover er muligheden for selvstyrende/faste teams allerede nu en del af overvejelserne i de tiltag, der igangsættes i forhold til syge- og hjemmeplejen - se nedenfor.

Samorganisering af syge- og hjemmeplejen

Syge- og hjemmeplejen har indledt en proces med henblik på yderligere samorganisering. Det betyder, at fra januar 2023 er SOSU-medarbejdere og sygeplejersker samlet i 6 geografisk inddelte afdelinger plus et uændret natteam, som dækker hele kommunen. Det tager udgangspunkt i den nuværende hjemmeplejegeografi.

Ved i højere grad at samorganisere syge- og hjemmeplejen vil man opnå en større fleksibilitet i opgaveløsningen på tværs af faggrupper. Sygeplejersker og SOSU'ere vil i højere grad være sammen om borgeren i sikringen af kerneopgaven og fagligheden højnes både tværfagligt og monofagligt.

Det kan samtidig pege i retning af faste eller selvstyrende teams, og man vil efter en periode kunne vurdere, om erfaringerne med samorganisering eventuelt giver anledning til at gå videre med selvstyrende eller faste teams på baggrund af egne og andre kommuners erfaringer.

Servicejæk af rehabiliterende indsatser

De rehabiliterende indsatser efter Servicelovens § 83a i Hjørring Kommune har siden 2015 taget udgangspunkt i konceptet 'Fremtidens Hjemmehjælp'. Forvaltningen vurderer derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at gennemføre et servicejæk af disse indsatser med henblik på at vurdere, om der er tilstrækkelig sammenhæng mellem ressourceforbrug og udbytte.

Det kan fx være ved at se på hjemmeplejens rehabilitering i sammenhæng til de rehabiliterende indsatser, som sundhedsområdet leverer, i forhold til om indsatserne leveres det rigtige sted, eller om der er indsatser, der overlapper. Derudover kan der også være tiltag, man med fordel kan sætte ind med tidligere i en borgers forløb for at forebygge forværring eller yderligere sygdom.

Derudover er træningsmetoden 'DigiRehab' lige nu ved at blive afprøvet i alle hjemmeplejegrupper, og resultaterne af dette vil ligeledes skulle indtænkes. DigiRehab er velfærdsteknologi til fysisk træning af ældre i hjemmeplejen.

Et servicejæk vil ligeledes ske med et blik for, hvordan rehabilitering eventuelt kan indtænkes i selvstyrende/faste teams og i konceptet for et e-Distrikt.

Lovgrundlag

Serviceoven

Sundhedsloven

Økonomi

Som udgangspunkt finansieres de beskrevne tiltag inden for områdernes nuværende rammer.

Personale

MED-systemet inddrages, når/hvis der er udarbejdet konkrete forslag til de enkelte initiativer.

Sundhed

Udviklingstiltagene understøtter Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalgets ambition om, at borgere, som af den ene eller den anden grund har brug for kommunens støtte eller hjælp i en kortere eller længere periode, opnår højst mulig grad af selvhjulpethed og mestringsevne.

Bilag:

Plancher fra dagens møde

Direktøren for Sundhed, Ældre og Handicap indstiller,

- at Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget;
 - godkender, at forvaltningen i første omgang arbejder videre med implementering af omsorgstrappen og et koncept for e-Distrikt.
 - forelægges en status på dette arbejde inden sommerferien 2023.
 - tager orientering om økonomiudvalgets arbejde med at nedbringe udgifterne på det specialiserede socialområde - herunder den kommende opgave for SÆH-udvalget - til efterretning.

Beslutning

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget godkendte at forvaltningen udarbejder en beskrivelse af hvordan "omsorgstrappen" og "e-distrikter" kan implementeres på Sundheds-, Ældre- og Handicapområdet. Forslaget fremlægges til godkendelse i Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget.

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget ønsker at blive holdt løbende orienteret om status for udviklingen af de to indsatser.

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget godkendte indstillingen iøvrigt.

Mai-Britt Beith deltog ikke i mødet.

Bilag

plancher samlet.pdf

Punkt 6: Opsamling på konference om selvvisitering

85.00.00-A26-1-22

Resume

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget forelægges opsamling fra konferencen om selvvisitering med henblik på at godkende konkrete områder, som forvaltningen skal arbejde videre med.

Sagsfremstilling

I Budgetaftalen for B2022-2025 blev det, med afsæt i de gode erfaringer om selvvisitering på den kommunale madservice, besluttet at Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget (SÆH-udvalget) skulle afsøge mulighederne for at indføre selvvisitering på andre områder inden for SÆH-området.

For at få input til denne opgave inviterede SÆH-udvalget til konference om selvvisitering, som blev afholdt den 11. oktober 2022. Til konferencen deltog ca. 50 repræsentanter fra bl.a. SÆH-udvalget, Ældreråd, Handicapråd, OmrådeMed, ledelsen og øvrige fra forvaltningen.

Undervejs på konferencen blev deltagerne præsenteret for forskellige oplæg med henblik på at få ny viden og inspiration, som deltagerne kunne sætte i spil under de to borddrøftelser.

Forvaltningen har samlet op på de mange input fra borddrøftelser og plenumopsamlinger. Der var mange ligheder i de syv grupperes input til konferencen, og disse er blevet tematiseret i overordnede overskrifter.

Disse input kan være med til at understøtte Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalgets videre arbejde med at udvælge mulige områder for selv- og straksvisitering på SÆH-området.

Selvvisitering er, hvor borgeren selv kan visitere sig til en ydelse. Straksvisitering, er hvor en ydelse kan igangsættes/bestilles, uden yderligere sagsbehandling, efter henvendelse fra en medarbejder i driften (tæt på borgeren).

Opsamlingen på konferencen fremgår af bilaget, og nedenfor præsenteres de overordnede overskrifter:

- Mulighed for selvafhentning af hjælpemidler
- Selv- og straksvisitering med opfølgning
- Opmærksomhed på rådgivningspligten
- APV-hjælpemidler

Derudover udvalgte hver gruppe to prioriterede område med størst potentiale for selv- eller straksvisitering. De prioriterede områder er følgende:

- Kvikskranke på hjælpemiddeldepotet i kombination med straksvisitering og/eller selvvisitering.
- Straksvisitering i hjemmeplejen på DigiRehab (træningsydelse) i stedet for visitering gennem Myndighed.
- Straksvisitering i primærsygeplejen af kompressionsstrømper, når kompressionsstrømpen gives efter Sundhedsloven.

- Flere hjælpemidler skal betragtes som forbrugsgoder, som borgerne selv får ansvaret for at anskaffe, så borgerne kan løse problemet nu og her ved selv at købe i alm. handel.
- APV-hjælpemidler skal gøres lettilgængelige for medarbejdere.
- Selvvisitering af hjælpemidler via en selvbetjeningsløsning med sortering, således at man gennem den digitale løsning henvises til Myndighed, hvis løsningen vurderer, at borger ikke er berettiget til ydelsen.
- Selvvisitering ved genbestilling af hjælpemidler.

Lovgrundlag

Ingen bemærkninger.

Økonomi

Ved øget brug af selv- og straksvisitering skal der være øget opmærksomhed på, hvorvidt dette skaber et yderligere forbrug for de omfattede budgetter.

Personale

Selvvisitering og forenkling af sagsgange kan være med til at frigive medarbejderressourcer.

Sundhed

Indførelse af selvvisitering kan give borgerne mulighed for nemmere adgang til ydelser, hvilket kan være med til at understøtte borgernes selvhjulpethed og livskvalitet.

Bilag

1. Opsamling fra konferencen om selvvisitering

Direktøren for Sundhed, Ældre og Handicap indstiller,

- at Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget godkender, at forvaltningen aktuelt arbejder videre med:
 - kvikskranke på hjælpemiddeldepotet
 - straksvisitering i hjemmeplejen på DigiRehab
 - straksvisitering i primærsygeplejen af kompressionsstrømper
 - lettere adgang til/straksvisitering til APV-hjælpemidler
 - muligheden for at betragte flere hjælpemidler som forbrugsgoder.

Beslutning

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget godkendte indstillingen.

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget ønsker at få forelagt en status for omlægningen til selvvisiteringsløsninger primo 2023.

Mai-Britt Beith deltog ikke i mødet.

Bilag

Opsamling på konference om selvvisitering, 11.10.22, Gældende

Punkt 7: Forslag til forlængelse af dispensation til brug af ufaglærte medarbejdere til levering af personlig pleje i hjemmeplejen

27.00.00-P23-1-21

Resume

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget forelægges forslag til forlængelse af dispensation til brug af ufaglærte medarbejdere til levering af personlig pleje i hjemmeplejen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Den 23. juni 2021 godkendte Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget en midlertidig ændring i kvalitetsstandarden for hjemmepleje, personlig pleje. Med den godkendelse blev det muligt for hjemmeplejeleverandørerne i en afgrænset periode at ansætte vikarer og tidsbegrænset ansatte uden social- og/eller sundhedsfaglig uddannelse til at udføre personlig pleje. I forvejen er det muligt for hjemmeplejeleverandørerne at anvende ufaglært personale til at udføre praktisk hjælp, som f.eks. rengøring i borgers eget hjem.

Kravet til hjemmeplejeleverandørerne var, at mængden af ufaglærte medarbejdere ikke måtte overstige 20 % af den samlede medarbejderstab, som arbejder for leverandøren i Hjørring Kommune.

På baggrund af Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalgets beslutning blev der lavet en midlertidig ændring til kontrakten med den private leverandør Blæksprutten, således at det blev muligt at udnytte muligheden for at anvende ufaglærte medarbejdere. Slutdatoen for den midlertidige ændring til kontrakten er nu passeret, hvorfor der er brug for, at Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget nu igen tager stilling til situationen.

Forvaltningen har været i dialog med begge hjemmeplejeleverandører, MEDmennesker og Blæksprutten, som begge fortsat oplever store rekrutteringsudfordringer vedrørende faglærte medarbejdere, som Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget af flere omgange er orienteret om i andre sammenhænge. Begge leverandører melder tilbage, at der fortsat er brug for at kunne anvende ufaglært personale til personlig pleje for at kunne levere de ydelser, som borgerne i Hjørring Kommune visiteres til.

Begge hjemmeplejeleverandører melder ligeledes tilbage, at det ikke er muligt aktuelt at overholde de max 20 % af ufaglærte medarbejdere, ligesom det opleves tungt administrativt for hjemmeplejeleverandørerne at føre statistik over de ufaglærtes timer, samt for myndighed at føre tilsyn med omfanget af de ufaglærtes timer.

Baggrunden for ønsket om at forlænge muligheden for brug af ufaglært personale er således den akutte situation med massive rekrutteringsudfordringer på social- og sundhedsområdet, som lige nu opleves i Hjørring Kommune, som i andre af landets kommuner.

Det er i øjeblikket ikke muligt at besætte alle ledige SSH/SSA-stillinger hos kommunens hjemmeplejeleverandører med social- og sundhedsfaglige personale.

Der er pt. tilknyttet 46 ufaglærte medarbejdere til Blæksprutten i Hjørring, svarende til 34 % af medarbejderstaben. De samme tendenser gør sig gældende hos den kommunale leverandør MEDmennesker. Her udgør ufaglærte 37 % af det samlede antal medarbejdere.

De ufaglærte medarbejdere sikres grundig introduktion til arbejdet, således at medarbejderne til enhver tid er kvalificerede til at yde hjælpen. Ligeledes skal medarbejderne kunne leve op til Hjørring Kommunes øvrige krav til levering af hjemmepleje, herunder f.eks. sproglige kompetencer, evnen til at observere borgerens almentilstand og til at kunne dokumentere i borgerens journal.

Der arbejdes intenst med en rekrutteringsstrategi på Ældreområdet i Hjørring Kommune, således at det fremover igen bliver muligt at ansætte faguddannet personale til opgaverne i hjemmeplejen. Blæksprutten har aktuelt 7 vejledere, og 3 yderligere under uddannelse til vejledere, til de tilknyttede elever i Blæksprutten med henblik på at sikre, at alle, der starter uddannelse hos Blæksprutten, gennemfører uddannelsen efterfølgende.

Blæksprutten tilbyder samtlige ufaglærte medarbejdere en uddannelsesaftale hos Blæksprutten. Af de nuværende 46 medarbejdere har 4 meldt tilbage med ønske om at opstarte uddannelse nu. Flere af medarbejderne har allerede uddannelsesplaner inden for området (læse medicin, sygeplejerske SSA m.v.). MEDmennesker lykkes ligeledes med at få omkring 15 ufaglærte i uddannelse pr. år, hvoraf flertallet tager en SOSU-uddannelse og enkelte uddanner sig til sygeplejerske. Det er således muligt at udnytte tilknytningen af ufaglærte som rekrutteringsstrategi mhp. at få flere til at tage en faguddannelse inden for området.

Det foreslås, at MEDmennesker og Blæksprutten fortsat må anvende vikarer og timeansat personale uden social- og sundhedsfaglig uddannelse til at udføre personlig pleje.

Det foreslås endvidere, at det fremover også bliver muligt for leverandørerne at fastansætte ufaglærte medarbejdere. Det vurderes, at kommunen ikke kan stille krav til, hvordan en privat leverandør (her blæksprutten) ansætter personale til løsning af opgaver, herunder om der fastansættes ufaglærte medarbejdere.

Dispensationen til at anvende ufaglært personale til personlig pleje skal være gældende til 1. oktober 2024. Kravet om maksimalt 20 % ufaglært personale i hele medarbejderstaben fjernes.

Begge hjemmeplejeleverandører skal for at kunne anvende ufaglærte medarbejdere overfor forvaltningen dokumentere, at det ikke er muligt at besætte ledige stillinger med social- og sundhedsfaglig uddannet personale, ligesom leverandørerne skal kunne dokumentere hvilke tiltag, de arbejder med for at fremme rekrutteringen af faglært personale. Forvaltningen vil følge løbende op herpå.

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget vil på mødet den 13. december blive forelagt forslag til ændringer i den gældende kvalitetsstandard, således at den tilpasses ovenstående ændringer.

Høring i Ældrerådet

Forslag til forlængelse af dispensation til brug af ufaglærte medarbejdere til levering af personlig pleje af hjemmeplejen har været i høring i Ældrerådet den 11. november 2022. Høringssvaret eftersendes efter mødet og vedlægges som bilag 1.

Lovgrundlag

Serviceoven:

- § 83: Kommunalbestyrelsen skal tilbyde personlig hjælp og pleje (...) til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv

kan udføre disse opgaver.

Økonomi

Ingen bemærkninger.

Personale

Ingen bemærkninger.

Sundhed

Ingen bemærkninger.

Bilag

1. Ældrerådets høringssvar (11. november) - eftersendes

Direktøren for Sundhed, Ældre og Handicap indstiller,

at Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget

- godkender brugen af ufaglærte medarbejdere til levering af personlig pleje i hjemmeplejen

Beslutning

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget godkendte indstillingen.

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget besluttede at et af fokuspunkterne for det kommende tilsyn af hjemmeplejen skal være personalets kompetencer og kvalitet i den leverede ydelse.

Louise Hvelplund kan ikke tilslutte sig at kravet om maksimalt 20% ufaglært personale i hele medarbejderstaben fjernes.

Mai-Britt Beith deltog ikke i mødet.

Bilag

Høringssvar - Ældreråd - 2022 11 11 - forlængelse af dispensation

Punkt 8: Høring vedr. ny praksisplan for speciallægepraksis 2023

29.00.00-P17-1-22

Resume

Region Nordjylland har sendt høringsversion af plan for speciallægepraksis i høring. Byrådet forelægges forslag til høringssvar vedr. ny praksisplan for speciallægepraksis i Region Nordjylland.

Sagsfremstilling

Praksisplanen på speciallægepraksisområdet udarbejdes som udgangspunkt hvert fjerde år. Nærværende praksisplan erstatter således praksisplanen fra 2018.

Regionen har udsendt høringsversion til ny praksisplan for speciallægepraksis til bl.a. de nordjyske kommuner (se bilag 1 og 2). Praksisplanen danner grundlag for regionens beslutninger om bl.a. behandlingskapacitet, placering af ydernumre og udviklingen i samarbejdet med øvrige sundhedstilbud. Planen skal endvidere indeholde en beskrivelse af eksisterende speciallægetilbud i regionen.

Den geografiske placering af speciallægerne er illustreret på side 9 i praksisplanen. Heraf fremgår det, at der er placeret 5 specialer i Hjørring Kommune; ørelægehjælp, ortopædisk kirurgi, psykiatri samt to inden for øjenlægehjælp. Derudover leveres der ydelser inden for de forskellige specialer på regionens sygehuse, hvilket ikke indgår i praksisplanen.

Af praksisplanen fremgår det, at alle anbefalinger fra praksisplanen i 2018 er gennemført, og der er pt. ingen ledige kapaciteter. Af høringsversionen af forrige praksisplan fremgik det, at man ønskede at placere en ny kapacitet inden for gynækologi i den nordlige del af regionen. Denne er imidlertid blevet placeret i Hobro ud fra en vurdering af placeringen af den samlede kapacitet på området, herunder på sygehusene.

I forhold til at udvikle speciallægeområdet og samarbejdet med de øvrige sundhedstilbud, vil regionen i den næste periode blandt andet oprette 'Faglige Samarbejdsfora', der skal arbejde med kvalitetsudvikling inden for henholdsvis gynækologi, ortopædkirurgi og neurologi. Derudover vil der blive bedre mulighed for oprettelse af satellitpraksis med henblik på at sikre lettere adgang til tilbuddene samt være fokus på at understøtte speciallægenes digitalisering, fx i form af videokonsultationer.

Der er i nærværende praksisplan kun én anbefaling, der går på at oprette en ny kapacitet på neurologi. Dette baseres på, at Region Nordjylland pt. er den region, der har det højeste antal borgere pr. kapacitet inden for neurologi.

I kraft af at der ikke pt. er ledige kapaciteter, er der således heller ikke anbefalinger om at nedlægge nogen af de nuværende kapaciteter.

Forvaltningen har udarbejdet forslag til Hjørring Kommunes høringssvar (bilag 3). Her fremgår det bl.a., at hvis regionens arbejde på det børne- og ungdomspsykiatriske område viser et behov for at øge den samlede kapacitet, anbefales en placering i Hjørring Kommune, da de nuværende børne- og ungdomspsykiatere er placeret i Nørager og Nørresundby.

Lovgrundlag

Sundhedslovens § 206.

Økonomi

Ingen bemærkninger.

Personale

Ingen bemærkninger.

Sundhed

Praksisplanen fastlægger kapaciteten og placeringen af speciallægetilbud i Region Nordjylland og har dermed indflydelse på borgernes adgang til sundhedstilbud i nærområdet.

Bilag

1. Høringsbrev
2. Høringsversion - ny praksisplan for speciallægepraksis
3. Forslag til Hjørring Kommunes hørings svar

Direktionen indstiller,

- at Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget over for Økonomiudvalg og Byråd anbefaler:
 - at hørings svar vedr. ny praksisplan for speciallægepraksis godkendes.

Beslutning

Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget anbefalede forslag til hørings svar.

Bilag

Høringsbrev - ny praksisplan på speciallægeområdet i Region Nordjylland 2023

Høringsversion - ny praksisplan på speciallægeområdet i Region Nordjylland 2023

Hjørring Kommunes hørings svar praksisplan speciallægepraksis

Punkt 9: Orientering for Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget

27.00.00-G01-150-21

Sundhed

Bilag

Beslutning

Udvalgsformanden

- Claus Mørkbak Højrup og Mette Jensen orienterede kort om møde med Ældresagen Hjørring.

Udvalgsmedlemmerne

- Sundheds, Ældre- og Handicapudvalget besluttede, at der skal afholdes nytårsfrokost med Ældrerådet den 13. februar kl. 12-00

Direktøren

- Forvaltningen orienterede kort om en sag fra medierne.

Mai-Britt Beith deltog ikke i mødet.